

Našemu se Svetomu Ocu Ivanu Pavlu Drugomu život promijenio a ne oduzeo. Vjernik, svećenik, biskup, kardinal, Papa, učitelj uzvišena nauka o životu na najuzvišeniji način - putem 14 enciklika ili okružnica u 27 godina Papinske službe.

1 - Krist Otkupitelj. Sav je svoj 85 godišnji život, a ne samo papinski, na kršćanski način posvetio «Otkupitelju čovjeka» (*Redemptor hominis*, 1979.), Spasitelju čovječanstva, koji mu je u subotu 2. travnja 2005. u 21, 37 rekao konačan «Duc in altum», da «izveze na pučinu» vječnosti i zauvijek se preseli u pripremljeni stan kod Oca nebeskoga, uoči Nedjelje «Božanskoga milosrđa».

2 - Otac milosrdnosti. U svome gotovo 27 godina dugom Pontifikatu (1978.-2005.) blagopokojni nam je Papa na svakom koraku, u svakoj prigodi, na poseban način otkrivao Oca ljubavi, dostojanstvene samilosti, božanski «Bogata milosrđem» (*Dives in Misericordia*, 1980.), koje se proteže od «koljena do koljena» nad onima koji ga bogobojazno štiju i časte. Čovjekova je snaga i dostojanstvo u Božjem milosrđu, koje je i sam Papa doživljavao, prema drugima pokazivao, od drugih po Božjem nadahnuću tražio oproštenje, kako bi se i svima nama Bog, «Otac rasipne ljubavi», smilovao. Pouzdano vjerujemo da je u Njemu zauvijek zadobio mjesto osvježenja, svjetlosti i mira.

3 - Čovjek suradnik. Poput Isusa Radnika, Marije Radnice, Josipa Radnika, svu je svoju Pastirsku službu obilježio dostojanstvenim radom za Kraljevstvo Božje, cijeneći ljudski rad kao uzvišenu moć i Božji dar, svjestan da «Radom čovjek» (*Laborem exercens*, 1981.) duhovno mijenja ne samo sebe, nego i svijet oko sebe, ispunjujući Božji projekt i pokazujući svijetu ne da je rad stvorio čovjeka nego da je Bog stvorio čovjeka radnika, kao svoga su-radnika.

4 - Duh slavenstva. Dolazeći na Papinski prijesto iz slavenskog roda, svratio je pozornost svega kršćanstva, i svega svijeta, na bogatstvo ne samo svoje poljske, nego i uopće slavenske duše, slavenske povijesti i patnje, slavenskih jezika i darova, «Slavenskih Apostola» (*Slavorum Apostoli*, 1985.), grčke braće sv. Ćirila i Metodija, koje je svečano proglasio su-zaštitnicima Europe i priključio ih, kao istočno «plućno krilo», ravnopravno, sv. Benediktu, ocu «zapadne» kulture.

5 - Duh Sveti. Izabran po Duhu Svetom, nadahnut Duhom, radeći u Duhu, svima nam je u Crkvi i u svijetu, perom i djelom, približavao nevidljivoga a božanski djelatnoga Duha Božjega, Treću Božansku Osobu, «Gospodina i Životvorca» (*Dominum et Vivificantem*, 1986.), kako ga kao vjernici ispovijedamo svake nedjelje u Vjerovanju proglašenu na I. Nicejskom, 325. i I. Carigradskom, 381. godine. U povodu tih velikih crkvenih i dogmatskih obljetnica rasvijetlio nam je u Crkvi i u svijetu ulogu Duha Božjega u kojem smo stvoreni, mičemo se i jesmo.

6 - Otkupiteljeva Majka. S pravom nazvan «marijanskim Papom», gdje je god mogao, kad je god stigao, u kakvoj se god prigodi našao, pozivao je na čašćenje i osobno častio Blaženu Djevicu Mariju, «Majku Otkupiteljevu» (*Redemptoris Mater*, 1987.), kojoj je kao moćnoj Službenici i Posrednici, Majci vjernika, ostavši bez rođene majke u dječastvu svome, kao odani duhovni sin, sav njezin - *Totus tuus* - posvetio i svoj dugovječni Pontifikat, i cijelu Crkvu Kristovu, i sav Božji narod.

7 - Istinski razvoj. Živeći u svijetu ljudske borbe, nepreglednih nepravdi, nepravednih ratova, ratnih posljedica, gaženja ljudskih prava i sloboda, dizao je svoj moralni glas i pokazivao autentičnu «Socijalnu skrb» (*Sollicitudo rei socialis*, 1987.) u ovome svijetu dajući smjernice kako izići iz labirinta ljudske sebičnosti, osobne, nacionalne, kolektivne, da se očituje istinski razvoj i napredak svih naroda.

8 - Isusov nalog i naša zadaća. Angažirao je čitavu Crkvu Katoličku da se dadne novim planom i elanom u posluživanje Evanđelja svima do kojih još nije doprlo u svome sjaju, a u utvrđivanju ondje gdje je tek zasijano i u krhku rastu. Osjećao je, kao Kristov namjesnik, svu težinu i «Misiju Krista Otkupitelja» (*Redemptoris Missio*, 1990.), zadaću povjerenu, uostalom, svakomu Isusovu učeniku, pogotovo najodgovornijemu, Petru - 264. Petru našega vremena - u zajedništvu s Biskupskim zborom, svećenstvom, redovništvom i svim vjernicima.

9 - Suvremene «nove stvari». Nije se ustručavao uvijek iznova pozvati moćnike ovoga svijeta da se više angažiraju u suzbijanju tvarnoga siromaštva, u rješavanju svjetskih dugova, koji vise i nad kršćanskim narodima, u iskorištavanju Zemljina bogatstva kako bi svi ljudi na ovoj kugli zemaljskoj osjetili

veću radost života. Činio je to u svakoj prilici, pogotovo na svojim apostolskim pohodima, a napose u stoljetnici prvoga sustavna izlaganja socijalne nauke Crkve, prigodom «Sto godina» (*Centesimus annus*, 1991.) enciklike *Rerum novarum* pape Leona XIII. koji je izazovima svoga vremena odgovarao punih 25 godina (1878.-1903.).

10 - Moralna istina. Duboko je vjerovao i životom dokazivao da nije samo Pravda prava poluga ovoga svijeta, i u miru i u ratu, nego je to isto i moralna Istina u ljudskom ponašanju, očitujući sav «Sjaj Istine» (*Splendor Veritatis*, 1993.) u čudorednom zakonu slobode, koju nam Višnji Bog je dao, u zakonu i glasu savjesti, u moralnim činima ljudskim, u križu Kristovu i čovjekovu.

11 - Poštovanje života. Bio je svjestan da je uz Pravdu i Istinu najveći dar sam Život, navješćujući čovjeku i svijetu «Evangelje Života» (*Evangelium Vitae*, 1995.). Božanski je život izvorište svakoga stupnja života kao dara i sudioništva na Božanskom vrelu, i zato nitko ne može sebi prisvojiti pravo ubijanja, pogotovo nevina čeljadeta, nego samo pravo poštovanja života, od začeca do preminuća.

12 - Kršćansko jedinstvo. Svih svojih 27 godina Papinstva žarko se zalagao i molio za jedinstvo Kristovih sljedbenika, kršćana, «Da svi budu jedno» (*Ut unum sint*, 1995.). Najveća mu je želja bila poći u Rusiju, povijesnu i suvremenu, pravoslavnu i 70 godina ateiziranu Rusiju, ali, na žalost, ne bijahu dozreli ekumenski uvjeti. Potiho se nadao, možda više sanjao, da će ipak početkom Trećega tisućljeća doći do većega zbliženja, do vidljivijega kršćanskog zajedništva, čak i zajedničenja u sakramentima. Makar nekad u duši i posumnjao u konkretan uspjeh, nije nikad posustao u vođenju dijaloga kao puta Katoličke Crkve s kršćanima na drugi način.

13 - Vjerovanje i razumijevanje. Čvrsto je bio uvjeren da «Vjera i razum» (*Fides et Ratio*, 1998.), utemeljene u Mudrosti Božjoj, ne smiju biti u opreci. Dapače vjera, Božji dar, bez zdrava razuma, Božjega dara, može doživjeti tragediju, kao što i razum bez Božje objave i vjere upada u poguban racionalizam i konačno u veliko ništa - nihilizam. Vjera i razum, u uzajamnoj pomoći, rješavaju životnu zagonetku, osobito patnje, bolesti i smrti, nadom u Krista mučenoga, umrloga i uskrsloga, po vjeri u Presveto Trojstvo i život vječni.

14 - Euharistija. Rekao nam je što drži Katolička «Crkva o Euharistiji» (*Ecclesia de Eucharistia*, 2003.), o najuzvišenijem osobnom načinu nazočnosti Kristove u ovome svijetu. I naložio da to poštujemo i drugima prenosimo.

Ono što je učio, nastojao je i činiti. Vjerujemo da je već našao nagradu kod Oca svjetililâ, Oca milosrđa, života, istine, gdje su spašenici doista svi jedno u Bogu.

Oče svjetililâ, neka Tvoje vječno svjetlo vječno svijetli našem Papi Ivanu Pavlu Drugomu u zajedništvu s Bezgrješnom Bogorodicom Djevicom Marijom i općinstvom svih Svetih!

Ratko Perić, biskup